

prima instanță: D. Mîrzenco
instanța de apel: N. Craiu, L.Bulgac, A. Minciuna

dosarul nr. 2ra-526/14

DECIZIE

05 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curtii Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul Svetlana Filincova
Judecătorii Galina Stratulat, Elena Covalenco,
 Dumitru Mardari, Iurie Bejenaru

examinînd recursul declarat de către Sîrbu Sivia prin intermediul avocatului
Anatolie Bacalîm,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sîrbu Silvia
împotriva lui Postolachi Valeriu, intervenient accesoriu notarul public Goncearuc
Galina, cu privire la anularea certificatului de moștenitor testamentar și
recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului,

împotriva deciziei Curtii de Apel Chișinău din 23 octombrie 2013 prin care a
fost admis apelul declarat de către Postolachi Valeriu, casată hotărîrea Judecătoriei
Strășeni din 18 iunie 2013 cu emiterea unei noi hotărîri cu privire la respingerea
acțiunii,

c o n s t a t ă

La 08 august 2011 Sîrbu Silvia a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Postolachi Valeriu, intervenient accesoriu notarul public Galina
Goncearuc, cu privire la anularea certificatului de moștenitor testamentar și
recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului.

În motivarea acțiunii reclamanta Sîrbu Silvia a indicat de la naștere a domiciliat
în casa părintească din comuna Greblești r-ul Strășeni. Mama, Maria Martînescu, a
decedat la 25.05.1982, iar tata, Sava Magari a decedat în 2007.

Reclamanta indică că este unica moștenitoare a averii după decesul tatălui,
deoarece au locuit împreună în aceeași casă, au dus o gospodărie comună, după
decesul părinților i-a înmormântat.

Menționează reclamanta că după decesul tatălui Sava Magari, cu acordul ei, în
casă a rămas să locuiască concubina lui – Bugeci (Măgari) Natalia, cu condiția să
îngrijească de gospodărie.

În vara anului 2007 s-a adresat la notar ca să-i elibereze certificat de moștenitor
legal, dar din lipsa actelor cadastrale notarul i-a refuzat. Dat fiind că situația

financiară era dificilă, a fost impusă să plece peste hotare. Când se întorcea în țară, venea la casa părintească și o ajuta pe Bucegi Natalia la gospodărie.

După ce a primit actele necesare de la Primăria Greblești, s-a adresat la OCT Strășeni să-și înregistreze dreptul de proprietate asupra imobilului. Dar i-a fost menționat că este necesar de a se adresa la un notar, de unde a primit răspuns negativ.

Prin hotărârea judecătoreiei Strășeni din 11.07.2011 s-a constatat că Sîrbu Silvia a acceptat succesiunea bunurilor decedatului Magari Sava.

După primirea Hotărârii definitive, a depistat că casa părintească este deja înregistrată după Postolachi Vitalie, o persoană străină pentru familie, conform certificatului de moștenitor testamentar eliberat de notarul public Goncearuc Galina.

Consideră certificatul de moștenitor testamentar nr. 1922 din 14 iunie 2011 ca fiind unul ilegal, deoarece la 27 mai 2011 de către Centru de evidență a gajului, actelor notariale și a debitorilor au fost eliberate două certificate prin care se confirmă faptul că din numele lui Magari Sava nu sunt înregistrate testamente și după decesul lui nu a fost deschisă procedura succesorală.

Reclamanta nu este de acord cu certificatul indicat, deoarece pârâtul, înaintând cererea, a ascuns faptul că după decesul lui Măgari Sava în 2007 și apoi a Nataliei Magari în 2010, de gospodărie dînsa a avut grijă, care și este unica moștenitoare a averii succesoriale. Acest fapt a fost ascuns de către Postolachi Valeriu cu intenție pentru a o lipsi de casa părintească și a o înlătura de la moștenire. Pârâtul n-a anunțat că defunctul Măgari Sava are o fiică care trebuia chemată la succesiune.

Totodată, consideră că Postolachi Valeriu a acționat cu rea-credință din numele Nataliei Magari, fără împuterniciri și fără acordul acesteia. Petiționarul nu putea pretinde la bunurile imobile a lui Magari Sava și nu poate să-și justifice acțiunile sale în baza testamentului nr.439 din 27.03.2007, prin care Magari Natalia i-a testat toată averea sa, ce-i va aparține la ziua decesului, adică la 09.11.2010, deoarece la acea dată bunurile succesoriale erau înscrise cu drept de proprietate după Măgari Sava.

Solicită reclamanta anularea certificatului de moștenitor testamentar nr.1922 din 14.06.2011, înregistrat în Registrul notarului public Goncearuc Galina, eliberat pe numele lui Postolachi Valeriu asupra bunurilor imobile: teren cu destinație construcții cu nr.cadastral 8020108023, casă de locuit cu nr.cadastral 8020108023.01 și construcție cu nr.cadastral 8020108023.02, situate pe teritoriul Primăriei Greblești, r-ul Strășeni; recunoașterea după Sîrbu Silvia a dreptului de proprietate asupra acestor imobile; încasarea de la Postolachi Valeriu în beneficiul său a cheltuielilor de judecată în sumă de 8 520 lei, inclusiv 8 000 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică și 520 lei cu titlu de restituire a taxei de stat achitate la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Străşeni din 18 iunie 2013, acţiunea a fost admisă, s-a anulat certificatul de moştenitor testamentar din 14 iunie 2011, cu recunoaşterea după Silva Sîrbu a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile: teren cu destinaţie construcţii cu nr. cadastral 8020108023, casa de locuit nr. cadastral 8020108023.01 şi construcţie nr. cadastral 8020108023.02, situate pe teritoriul Primăriei s. Grebleşti, r. Străşeni. S-a încasat de la Postolachi Valeriu în beneficiul Silviei Sîrbu suma de 5520 lei, din care 5000 cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistenţă juridică şi 520 lei ca restituire a taxei de stat achitate de Sîrbu Silvia la depunerea cererii de chemare în judecată.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanţe, Postolachi Valeriu a depus apel, solicitînd admiterea lui şi casarea hotărîrii primei instanţe.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 23 octombrie 2013 a fost admis apelul declarat de către Postolachi Valeriu, casată hotărîrea primei instanţe cu emiterea unei noi hotărîri cu privire la respingerea acţiunii.

La 10 decembrie 2013 Sîrbu Silvia, prin intermediul avocatului A. Bacalîm, a depus recurs împotriva deciziei instanţei de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanţei de apel şi menţinerea hotărîrii primei instanţe.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanţa de apel a interpretat eronat prevederile art. 1499 alin. (1) Cod civil, atribuindu-i Nataliei Măgari calitatea de moştenitor după moarte, în lipsa voinţei şi acţiunilor acesteia privind valorificarea acestui drept pînă la deces. Nu există nici o cerere din numele defunctei şi semnată de ea cu scopul de a accepta moştenirea, sau de a prelungi termenul de acceptare conform prevederilor art. 1519 Cod civil.

Invocă recurenta că intimatul a acţionat în lipsa împuternicirilor prevăzute de legislaţie. Conform prevederilor art. 70 CPC el putea să intre în proces ca succesor în drepturi numai în cazul cînd procesul de acceptare a succesiunii era pornit de Natalia Magari pînă la deces. În aceste împrejurări şi numai în urma manifestării de voinţă exprimată de defunctă prin intenţia de a produce efecte juridice, în baza unor acţiuni pornite personal de ea, se putea de constatat faptul acceptării succesiunii de către defunctă.

La fel, invocă că instanţa de apel eronat a tălmăcit prevederile art. 1500 Cod civil, care expres stabileşte moştenitorii chemaţi la succesiunea legală. Astfel, în urma decesului lui Magari Sava, în lipsa unui testament, la moştenire sunt chemaţi moştenitorii de clasa I (copii şi soţul supravieţuitor). În această ordine de idei, după decesul lui Magari Sava, nici Magari Natalia şi nici Sîrbu Silvia, nu au solicitat acceptarea moştenirii. După decesul Nataliei Magari, bunurile imobile proprietate privată a lui Magari Sava au rămas libere şi la ele pot pretinde numai un moştenitor legal, adică fiica defunctului Sîrbu Silvia.

Intimatul Postolachi Valeriu, prin referință a solicitat de a considera recursul ca fiind inadmisibil.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

S-a stabilit că prin testamentul întocmit de Magari Natalia la data de 27 martie 2007, aceasta a testat toată averea care în ziua decesului îi va aparține lui Postolachi Valeriu (f.d.41).

Conform certificatului de moștenitor testamentar din 14 iunie 2011 Postolachi Valeriu este moștenitor al averii indicate în testamentul Nataliei Magari, decedată la data de 09 noiembrie 2010 (f.d.6).

Sîrbu Silvia a depus prezenta acțiune, solicitînd anularea certificatului de moștenitor testamentar din 14 iunie 2011 și recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului, indicînd că dînsa este unica moștenitoare.

Instanța de recurs consideră corectă decizia instanței de apel privind respingerea acțiunii din următoarele considerente.

Conform certificatului de naștere Magari (ulterior Sîrbu) Silvia, născută la 18 octombrie 1966, este fiica lui Magari Sava și Magari Măria (f.d.10 verso). Faptul dat este confirmat și de înscrierea actului de naștere nr. 87279, în care în calitate de părinți sunt indicați Magari Sava și Măgari Măria (f.d.123).

Conform extrasului de pe actul de căsătorie Măgari Silvia a încheiat căsătoria cu Sîrbu Sergiu, la data de 06 noiembrie 1987, numele după căsătorie a Silviei Magari fiind Sîrbu (f.d.11).

Conform certificatului de deces DC-IV 0788585, Magari Maria a decedat la data de 25 mai 1982 (f.d.8).

Conform adeverinței de căsătorie, Magari Sava a încheiat la data de 25 martie 1988 căsătoria cu Bugeci Natalia (f.d.43), aceasta după căsătorie schimbîndu-și numele în Magari Natalia.

Conform certificatului de deces DC-IV 0788297, Magari Sava a decedat la data de 09 martie 2007 (f.d.8).

Conform art. 1432 alin. (1) și (3) Cod Civil a RM, moștenirea este transmiterea patrimoniului unei persoane fizice decedate (cel ce a lăsat moștenirea) către succesorii săi. Moștenirea are loc conform testamentului (succesiune testamentară) și în temeiul legii (succesiune legală).

Conform art. 1499 alin. (1) Cod Civil, moștenirea legală, adică trecerea patrimoniului defunctului către persoanele menționate în lege, se aplică în cazul în care cel ce a lăsat moștenirea nu a lăsat nici un testament; a fost declarată nulitatea testamentului; succesorul testamentar este codecedat sau comorient cu testatorul; succesorul testamentar este nedemn.

Din materialele dosarului s-a stabilit că defunctul Magari Sava nu a lăsat nici un testament în privința bunurilor ce-i aparțineau. Prin urmare, în cazul dat intervine moștenirea legală, adică trecerea patrimoniului defunctului către persoanele menționate în lege.

Conform art. 1500 al. (1) lit.a) Cod civil, în cazul succesiunii legale, moștenitorii cu drept de cotă egală sunt: a) de clasa I – descendenții (fiii și fiicele celui ce a lăsat moștenirea, la fel și cei născuți vii după decesul lui, precum și cei înfiați), soțul supraviețuitor și ascendenții privilegiați (părinții, înfietorii) celui ce a lăsat moștenirea;

Astfel, în calitate de moștenitori legali după moartea lui Magari Sava, sunt chemați soția Magari Natalia și fiica Magari (Sîrbu) Silvia.

Magari Natalia a continuat să locuiască în casa soțului decedat, iar fiica acestuia - Magari (Sîrbu) Silvia, după decesul tatălui, nu și-a manifestat voința de primire a averii succesoriale.

Or, conform art. 1516 alin (3) Cod civil, succesiunea se consideră acceptată când moștenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii sau intră în posesiunea patrimoniului succesoral.

Careva dovezi precum că Sîrbu Silvia s-a adresat cu o cerere în vederea primirii moștenirii către notar, nu există. La materialele cauzei nu a fost prezentată nici o probă, care ar confirma faptul intrării în posesiunea averii succesoriale de către Magari (Sîrbu) Silvia a averii rămase după Magari Natalia.

Dimpotrivă, prin hotărîrea judecătoriei Strășeni nr. 2-0 11 din 11 iulie 2011, s-a constatat faptul acceptării succesiunii de către Sîrbu Silvia după decesul lui Magari Sava. Însă, ulterior, prin încheierea judecătoriei Strășeni nr. 2rh-7/12 din 08 iunie 2012 a fost admisă cererea de revizuire a cet. Postolachi Valeriu, fiind casată hotărîrea Judecătoriei Strășeni nr. 2-1250/11 din 11 iulie 2011 și scoasă de pe rol acțiunea depusă de Sîrbu Silvia.

De asemenea, nu există nici o cerere în vederea repunerii în termenul de primire a moștenirii.

Astfel, materialele dosarului demonstrează că Sîrbu Silvia nu a intrat în posesia averii lăsate prin moștenire, unicul posesor a acestei averi fiind Magari Natalia. Aceasta din urmă, intrînd în posesia averii lăsate după decesul soțului, se recunoaște că a primit întreaga moștenire și această masă trece la moștenitorii săi.

Postolachi Valeriu, fiind moștenitor testamentar al Nataliei Măgari, este îndreptățit de a primi averea după decesul acesteia.

Respectiv, instanța de recurs conchide că careva temeiuri pentru anularea certificatului de moștenitor testamentar din 14 iunie 2011 nu sunt și prin urmare justă concluzia instanței de apel cu privire la respingerea acțiunii.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului, precum că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 1499 alin. (1) Cod civil, atribuindu-i Nataliei Măgari calitatea de moștenitor legal după moarte, în lipsa voinței și acțiunilor acesteia privind valorificarea acestui drept pînă la deces, neexistînd nici o cerere din numele defunctei semnată de ea cu scopul de a accepta moștenirea. Aici instanța de recurs contraargumentează prin faptul că conform art. 1516 al. al. (3) și (4) Cod civil succesiunea se consideră acceptată și în cazul cînd moștenitorul intră în posesiunea patrimoniului succesoral sau a unei părți din acest patrimoniu, ceea ce a și fost demonstrat în cadrul dezbatărilor judiciare. Astfel, la data decesului lui Magari Sava, Magari Natalia, care era în relație de căsătorie, a intrat în posesia bunurilor succesoriale, în termen de 6 luni prevăzut de lege, prin participarea la conservarea casei, prelucrarea pămîntului și achitarea taxelor necesare. Prin adeverința eliberată de Primăria com. Greblești r. Strășeni se atestă că Magari Natalia, în termen de 6 luni din ziua decesului au intrat în posesia averii rămase ca moștenire (prin plata impozitelor, prelucrarea pămîntului, îngrijirea casei). Magari Natalia a avut reședință, a locuit și continuă să locuiască în casa decedatului situată în com. Greblești, r. Strășeni (f.d. 45).

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Sîrbu Sivia prin intermediul avocatului Anatolie Bacalîm.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sîrbu Silvia împotriva lui Postolachi Valeriu, intervenient accesoriu notarul public Gonciaruc Galina, cu privire la anularea certificatului de moștenitor testamentar și recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Elena Covalenco

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru